Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen talousvaliokunnassa 15.1.2021

HE 245/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä tartuntalain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) esittää lausuntonaan seuraavaa:

Markkinatalouden perusperiaatteita ovat säädösten puitteissa tapahtuva vapaa elinkeinotoiminta ja kuluttajien valinta. Covid-19-pandemia on johtanut säädösmuutoksiin, jossa elinkeinotoimintaa ja kuluttajien valintaa rajoitetaan normaalioloja enemmän. Rajoitukset kohdistuvat erityisesti toimintaan, joissa on tyypillisesti paljon ihmisten välisiä lähikontakteja, koska koronavirus tarttuu varsinkin pitkäkestoisessa lähikontaktissa tehokkaasti.

Suomen epidemiatilanne heikentyi nopeasti marraskuun aikana. Viime viikkoina käyttöön otetut alueelliset suositukset ja rajoitukset ovat vaikuttaneet tartuntojen määrän kasvuun, mutta ilmaantuvuus ja sairaalahoidon tarve ovat edelleen korkealla tasolla. Siksi ihmisten välisiä kohtaamisia on edelleen syytä vähentää epidemiaa edeltävään aikaan verrattuna. Tämän vuoksi toimintojen normaalioloja tiukempi rajoittaminen on edelleen perusteltua, vaikka markkinoiden rajoittaminen tuottaa ihmisille myös hyvinvointitappiota.

On tärkeää, että rajoitukset pyritään kohdentamaan siten, että niillä on merkittävä vaikutus epidemian torjumiseksi mutta mahdollisimman pieni taloudellinen kustannus. Tähän liittyy kuitenkin epävarmuutta, sillä hyvää tutkimustietoa sekä yksittäisten rajoitusten epidemiologisesta että taloudellisesta vaikutuksesta on rajallisesti.

On hyvä, että esitetyssä lainsäädännössä elinkeinonharjoittaja voisi itse toteuttaa omaan toimintaansa parhaiten sopivan tavan asiakkaiden välisten lähikontaktien estämiseen. Koska elinkeinonharjoittajalla on kannustin toteuttaa tämä taloudelliset tappionsa minimoiden, voidaan epidemiaa torjua ilman tällä tavoin mahdollisesti vältettävissä olevia kustannuksia.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Postiosoite PL 5, 00531 Helsinki • **Puhelin** 029 505 3000 (pvm/mpm)
Y-tunnus 2502067-3 • **Sähköposti** kirjaamo@kkv.fi • www.kkv.fi

ALLEKIRJOITETTU KONEELLISESTI
ASIANHALLINTAJÄRJESTELMÄSSÄ

On perusteltua, että esityksessä säädetään mahdolliset rajoitukset koskemaan kaikkea elinkeinotoimintaa sekä myös muuta toimintaa, jossa syntyy lähikontakteja. Tällöin rajoituksilla voidaan vähentää lähikontakteja kokonaisvaltaisesti ja vältytään mahdolliselta tilanteelta, jossa osaan toimialoista kohdistuisi kustannuksiltaan tarpeettoman kalliita rajoitustoimia. Yleinen hyvä periaate rajoituksille on myös, että niiden tulee olla tarkkarajaisia, jotta niiden noudattamista voidaan valvoa ja siten mahdollisimman hyvin varmistaa kansalaisten turvallisuus.

Koska alueellinen epidemiatilanne voi muuttua nopeastikin, tilanteen jatkuva seuraaminen ja säädösten muuttaminen on tarpeen, vaikka useat muutokset vaikeuttavatkin yritysten toimintaa. Säädösmuutosten määräaikaisuus on myös erinomainen.

Miika Heinonen
ekonomisti

ALLEKIRJOITETTU KONEELLISESTI
ASIANHALLINTAJÄRJESTELMÄSSÄ